

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

24 februari 2009

ONTWERP VAN DECREET

**betreffende de al dan niet in effecten belichaamde schuld
van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	7
Advies van de Raad van State	11
Ontwerp van decreet	19

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Probleemsituering

Bij beslissing van 22 januari 2009 heeft de Vlaamse Regering beslist om voor een bedrag van 2 miljard euro (eventueel uitbreidbaar met 1,5 miljard euro) de door KBC-Holding uitgegeven certificaten te verwerven.

Ingevolge de kapitaalsdeelname-operaties die reeds gebeurd zijn voor Dexia en Ethias, laat de huidige liquiditeitsituatie van de Vlaamse Gemeenschap niet meer toe deze verwerving te financieren, zoals bij Ethias en Dexia, vanuit de schatkist: de bestaande kredietlijnen zouden hiervoor volledig moeten aangewend worden, wat impliceert dat er op korte termijn geen enkele flexibiliteit ter zake zou bestaan en dus dat alle diensten van de Vlaamse Gemeenschap hun courante verplichtingen zouden moeten gaan plannen in functie van de effectieve beschikbare middelen. Dit is absoluut geen gewenste situatie.

Het is dus noodzakelijk dat de Vlaamse Gemeenschap haar kasmiddelen aanvult met vreemde middelen teneinde deze exceptionele verplichting te kunnen financieren. Het is anderzijds niet noodzakelijk voor de Vlaamse Gemeenschap om, ondanks de moeilijke conjunctuur en de daaruit voortvloeiende repercussie op onze middelen, voor haar andere verplichtingen bijkomende financiering te zoeken.

Met andere woorden: het op te zetten financieringsprogramma zal worden geënt, enkel op deze éne uitzonderlijke verplichting die de Vlaamse Gemeenschap op zich heeft genomen. Concreet moet het financieringsprogramma toelaten om maximum 3,5 miljard euro te vinden, waarvan 2 miljard euro tegen 31 maart 2009, en moeten – om de herfinancieringsrisico's zo minimaal mogelijk te houden – de terugbetalingsverplichtingen zo nauw mogelijk aansluiten bij de verwachte aflossingstermijnen voor de KBC-certificaten.

Onderhavig decreet beoogt een rechtszekere decretale basis te creëren om de externe financiering mogelijk te maken.

2. De rechtsgrond en vereiste van een decretale algemene regeling voor het aantrekken van de financiering

De Vlaamse decreetgever is bevoegd om ter zake een eigen specifiek organiek kader uit te werken. De bevoegdheidsrechtelijke grondslag hiertoe kan worden gevonden in artikel 49 van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 en de instrumentele bevoegdheden die inherent zijn aan de eigen bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten (zoals o.m. tot uiting gebracht in artikel 8 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI)). Deze bepalingen kennen de Vlaamse decreetgever een eigen autonome bevoegdheid toe om leningen en andere vormen van financiering aan te gaan, alsook te regelen op welke wijze zulke financieringen worden aangegaan.

Aan die bevoegdheid wordt geen afbreuk gedaan door de aan de federale overheid voorbehouden bevoegdheden inzake het financieel beleid, de bescherming van het spaarwezen, het handelsrecht en het vennootschapsrecht (artikel 6, VI, vijfde lid, 2° en 5°, van de BWHI).

Een en ander werd vooreerst bevestigd in een advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State bij het ontwerp van wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium¹, waarin de Raad zonder meer oordeelde dat overeenkomstig artikel 49 van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 de deelstaten zelf bevoegd zijn om de voorwaarden van een openbare lening te bepalen, alsook om in het kader van het aantrekken van financiering het werken met (gedematerialiseerde) effecten te regelen. In dit advies werd de bevoegdheid van de gemeenschappen en gewesten op grond van artikel 49 van de BWHI terecht op zeer algemene wijze aanvaard. Er werd vooreerst geoordeeld dat de gemeenschappen en gewesten bevoegd zijn voor het vaststellen van de categorieën van rechtsinstrumenten waarin de schuld van de gemeenschappen en gewesten kan worden belichaamd. In het advies werd echter ook gesteld dat de gemeenschappen en gewesten bevoegd zijn om de (andere) voorwaarden van (onder meer) hun openbare leningen te bepalen. Precies om die reden adviseerde de Raad van State dat

¹ Advies d.d. 15 oktober 1990, *Parl. St. Senaat*, 1990-91, nr. 1101/1, p.70.

de federale wetgever de Koning niet kon machtigen om de voorwaarden zoals vervat in de federale wet van 2 januari 1991 voor de federale schuldeffecten, ook van toepassing te verklaren op de gemeenschappen en gewesten.

De federale wetgever heeft dit advies vervolgens naast zich neergelegd en met de wet van 2 januari 1991 in eerste instantie de Koning toch de bevoegdheid verleend om de wet ook op de deelstaten toepasselijk te verklaren. Van deze mogelijkheid, vervat in het destijds geldende artikel 13 werd gebruik gemaakt bij koninklijk besluit van 16 november 1994, welk besluit het toepassingsgebied van titel I, hoofdstuk 1, van de wet van 2 januari 1991 heeft uitgebreid tot de effecten die de schuld van de gemeenschappen en gewesten belichamen. Voormeld artikel 13 werd evenwel vervangen door artikel 25 van de wet van 15 juli 1998 tot wijziging van sommige wettelijke bepalingen inzake financiële instrumenten en effectenclearingsstelsels.² Daarmee verdween de mogelijkheid voor de Koning om de bepalingen van de wet van 2 januari 1991 ook op de deelstaten van toepassing te verklaren uit de wet van 2 januari 1991.³ Uit een en ander volgt dat de wet van 2 januari 1991 zoals deze in haar huidige vorm van toepassing is, geen enkele bepaling bevat op grond waarvan haar gelding wordt uitgebreid of door de Koning kan worden uitgebreid tot de gemeenschappen en de gewesten. Dit betekent dat de wettelijke grondslag voor het koninklijk besluit van 16 november 1994 inmiddels (met ingang van 9 september 1998) is komen te vervallen en derhalve ook niet langer – minstens niet op rechtszekere wijze – kan worden toegepast.

In zijn advies van 12 februari 2009 bij dit ontwerp van decreet heeft de afdeling Wetgeving van de Raad van State nogmaals uitdrukkelijk bevestigd dat in het licht van voormeld artikel 49 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 de gemeenschappen en gewesten, zoals beoogd in artikel 2 van voorliggend ontwerp van decreet, bevoegd zijn voor het vaststellen van de categorieën van rechtsinstrumenten waarin de schuld van de gemeenschappen en gewesten kan worden belichaamd.

Wel is uit het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State gebleken dat er discussie kan bestaan

over de vraag of de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 nu aan de federale overheid dan wel aan de gemeenschappen en gewesten de bevoegdheid toekent om de juridische omkadering uit te werken van de rechtsinstrumenten die zij zelf uitgeven en waarin de schuld van de gemeenschappen en gewesten kan worden belichaamd (zoals onder meer het regelen van de eraan verbonden rechten, de overdracht, de vestiging van zekerheden en het omzetten in andere instrumenten).

Zoals aangegeven heeft de Raad van State in zijn advies bij de wet van 2 januari 1991 terecht en in zeer algemene zin geoordeeld dat die bevoegdheid op grond van artikel 49 van de bijzondere financieringswet inderdaad toekomt aan de gemeenschappen en gewesten. In zijn advies bij voorliggend ontwerp van decreet stelt de Raad van State nu dat die gevolgtrekking niet uit dit advies zou mogen worden afgeleid en dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de bevoegdheid om de keuze voor de schuldeffecten te bepalen enerzijds (een deelstatelijke bevoegdheid) en de bevoegdheid om de nadere voorwaarden ter zake te regelen anderzijds (een federale bevoegdheid). Die stelling wordt, rekening houdend met het advies van de Raad, uitdrukkelijk decretaal verankerd (in artikel 3 werd een nieuwe paragraaf 1 ingevoegd).

Indien het Vlaamse Gewest een beroep doet op het gemeenrechtelijk kader, dan is de wet van 2 januari 1991 (en haar uitvoeringsbesluiten) van overeenkomstige toepassing. (Het woord ‘overeenkomstig’ wordt voorzichtigheidshalve ingeschreven, daar de wet slechts vanaf 2014 formeel van toepassing wordt op de gemeenschappen en de gewesten.)

De uitvoeringsmaatregelen die krachtens artikel 3 van het ontwerp van decreet kunnen worden uitgevaardigd, zullen rekening moeten houden met dat kader.

De bevoegdheden van de federale wetgever, bedoeld in artikel 6, §1, VI, van de BWHI worden aldus gevrijwaard.

Slechts in zoverre het Vlaamse Gewest specifieke instrumenten hanteert, naast het gemeenrechtelijke kader, kan het een eigenstandig kader uittekenen. De vastlegging van dergelijk eigenstandig kader, dat op generlei wijze afbreuk doet aan de algemene, supplementieve gelding van het gemeenrechtelijke kader, en dat slechts ‘naast’ en niet ‘in de plaats van’ dat gemeenrechtelijke kader bestaat, is noch min noch meer

² BS 9 september 1998.

³ Zulks met ingang van 9 september 1998 (art. 40, Wet van 15 juli 1998).

een evident instrumenteel aspect van de gewestelijke bevoegdheid ex artikel 49 van de bijzondere financieringswet, dewelke inzonderheid betrekking heeft op de aanwijzing en vaststelling van de categorieën van rechtsinstrumenten waarin de overheidsschuld kan worden belichaamd. Immers, indien men opteert voor de aanwijzing van bestaande instrumentaria, dan dienen de daartoe vastgestelde federale regelen te worden gehonoreerd (zie boven). In zoverre men echter nieuwe instrumentaria vaststelt, dan moet de daartoe bevoegde overheid logischerwijs in staat zijn om een aantal specifieke juridische aspecten van die nieuwe instrumentaria uit te tekenen.

Weze ten overvloede nog gesteld dat eenzelfde systematiek bijvoorbeeld – met instemming van de afdeling Wetgeving van de Raad van State – aangehouden wordt wat betreft de creatie van overheidsrechtspersonen. Indien het gewest dergelijke rechtspersoon inricht als vennootschap, vermag het niet af te wijken van de essentialia van het (federale) vennootschapsrecht. Het staat het gewest desalniettemin vrij om op autonome wijze ‘sui generis’-rechtspersonen in het leven te roepen, waarvan het institutionele en organisatorische kader volledig door Vlaamse regelgeving uitgetekend wordt.

Tot slot wordt nog benadrukt dat de Vlaamse Gemeenschap door middel van de creatie van dit organiek kader niet overmatig en ongebreideld een beroep zal kunnen doen op externe financiering. De Vlaamse Regering kan immers maar een beroep doen op externe financiering, in de mate dat dit haar wordt toegestaan door het Vlaams Parlement, wanneer dit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap goedkeurt.

De Vlaamse Regering tekent in het kader van de stabilisatie van de KBC-groep, voor een belangrijk bedrag in op certificaten, die de KBC-Holding zal uitgeven. Het excedent aan uitgaven boven de inkomsten, dat de verwerving van deze KBC-certificaten, met zich meebrengt, wordt gefinancierd.

Concreet zal de Vlaamse Gemeenschap daarom haar financiering hiervoor afstemmen op een bedrag dat maximum 2 miljard euro zal bedragen en zal bestaan, uit tranches, vermoedelijk met vaste rentevoeten

over 3, 5, en 8 jaar, naast een gedeelte in vlottende rente met wellicht kortere looptijd.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel beoogt eenzelfde regeling voor de gemeenschappen en gewesten als voorzien in artikel 1 van de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium, voor de federale staat.

Artikel 3

Indien het Vlaamse Gewest een beroep doet op het gemeenrechtelijk kader, dan is de wet van 2 januari 1991 (en haar uitvoeringsbesluiten) van overeenkomstige toepassing. (Het woord ‘overeenkomstig’ wordt voorzichtigheidshalve ingeschreven, daar de wet slechts vanaf 2014 formeel van toepassing wordt op de gemeenschappen en de gewesten.)

De uitvoeringsmaatregelen die krachtens dit artikel 3 kunnen worden uitgevaardigd, zullen rekening moeten houden met dat kader.

De bevoegdheden van de federale wetgever, bedoeld in artikel 6, §1, VI, van de BWHI, worden aldus gevrijwaard.

Slechts in zoverre het Vlaamse Gewest specifieke instrumenten hanteert, naast het gemeenrechtelijke kader, kan het een eigenstandig kader uittekenen. De vastlegging van dergelijk eigenstandig kader, dat op generlei wijze afbreuk doet aan de algemene, supplementieve gelding van het gemeenrechtelijke kader, en dat slechts ‘naast’ en niet ‘in de plaats van’ dat gemeenrechtelijke kader bestaat, is noch min noch meer een evident instrumenteel aspect van de gewestelijke

bevoegdheid ex artikel 49 van de bijzondere financieringswet, dewelke inzonderheid betrekking heeft op de aanwijzing en vaststelling van de categorieën van rechtsinstrumenten waarin de overheidsschuld kan worden belichaamd. Immers, indien men opteert voor de aanwijzing van bestaande instrumentaria, dan dienen de daartoe vastgestelde federale regelen te worden gehonoreerd (zie boven). In zoverre men echter nieuwe instrumentaria vaststelt, dan moet de daartoe bevoegde overheid logischerwijs in staat zijn om een aantal specifieke juridische aspecten van die nieuwe instrumentaria uit te tekenen.

Artikel 4

Dit artikel regelt de inwerkingtreding reeds op 1 maart 2009. Deze snelle inwerkingtreding op een vaste datum van het decreet is ingegeven door het spoedeisend karakter van de externe financiering die op basis van dit decreet kan worden aangetrokken. Hierbij wordt verwezen naar de speculatieve golf tegen het aandeel van KBC-holding, die de kapitaalstructuur van de KBC-bank dermate verengt, dat de bancaire activiteiten in het gedrang komen. Aangezien een gebeurlijke opschorting of stopzetting van deze bancaire activiteiten een zeer zware impact zou hebben op de Vlaamse economie, is een tussenkomst van de Vlaamse Regering noodzakelijk. Een vertraging in de inwerkingtreding van het decreet zou afbreuk doen aan de doeltreffendheid van deze actie.

*Voor de minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media,
Toerisme, Havens, Landbouw,
Zeevisserij en Plattelandsbeleid,*

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin,*

Veerle HEEREN

*De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting en Ruimtelijke Ordening,*

Dirk VAN MECHELEN

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet betreffende de al dan niet in effecten belichaamde schuld van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

DE VLAAMSE REGERING

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat de speculatieve golf tegen het aandeel van KBC-holding, die de kapitaalstructuur van de KBC-bank dermate verengt, dat de bancaire activiteiten in het gedrang komen;

Overwegende dat een gebeurlijke opschorting of stopzetting van deze bancaire activiteiten een zeer zware impact heeft/zal hebben op de Vlaamse economie;

Overwegende dat een vertraging in de aanneming en de bekendmaking van het decreet en het besluit afbreuk doet aan de doeltreffendheid ervan en aan het doel ervan;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op [REDACTED], met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel. 1. Dit decreet regelt een Gemeenschaps- en Gewestaangelegenheid.

Art. 2. De schuld van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap wordt, naar keuze van de Vlaamse regering, al dan niet belichaamd in effecten. Wanneer ze wordt belichaamd in effecten, zijn dat hetzij :

- 1° op naam gestelde inschrijvingen op een grootboek van de schuld van de emittent;
- 2° gedematerialiseerde effecten die uitsluitend op rekening zijn geboekt;
- 3° individuele of verzameleffecten aan toonder, voor zover zij uitsluitend in het buitenland worden uitgegeven of beheerst worden door een buitenlands recht.

Het uitgiftebesluit of de leningsovereenkomst bepaalt de vorm of vormen van de effecten waarin de schuld desgevallend is belichaamd.

Art. 3. §1. De Vlaamse regering kan de nadere regels bepalen inzake de organisatie en het bijhouden van de in artikel 2, 1°, bedoelde grootboeken van de schuld van de emittenten indien het uitgiftebesluit of de leningsovereenkomst inzonderheid de vorm voorziet van de in artikel 2, 1° bedoelde op naam gestelde inschrijvingen op een grootboek van de schuld, de

voorwaarden voor het verkrijgen van een inschrijving, de wijze waarop inschrijvingen kunnen worden overgedragen, in pand gegeven of omgezet in effecten in een andere vorm, en de wijze van betaling van de vervallen interesten en kapitalen. De Vlaamse regering kan beperkingen vaststellen inzake het aantal gerechtigden per inschrijving, de vestiging van pandrechten en andere zakelijke rechten, de clausules bedongen door gerechtigden van inschrijvingen ten aanzien van de vrije beschikking over of de bestemming van hun rechten, en door lastgevers ten aanzien van de omvang van de bevoegdheden van de lasthebbers. De overdracht en de inpandgeving van een inschrijving zijn rechtsgeldig en kunnen worden tegengeworpen aan derden zonder andere formaliteiten dan die welke de Vlaamse regering bepaalt overeenkomstig lid 1.

§2. Indien het uitgiftebesluit of de leningsovereenkomst inzonderheid de vorm voorziet van de in artikel 2, 2° bedoelde gedematerialiseerde effecten, mogen de effecten van de lening slechts in die vorm op rekening geboekt worden en overgeschreven worden van rekening naar rekening.

De Vlaamse regering kan de nadere regels bepalen inzake de uitgifte, het boeken op rekening, het overschrijven, het beheer, de omzetting en de vereffening van de in artikel 2, 2° bedoelde gedematerialiseerde effecten.

§3. De Vlaamse regering kan de nadere regels bepalen inzake de uitgifte, het beheer, de omzetting en de vereffening van de in artikel 2, 3° bedoelde individuele of verzameleffecten aan toonder.

Art. 4. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 maart 2009.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media,
Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

VRU

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 45.992/1
VAN 12 FEBRUARI 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 6 februari 2009 door de Vlaamse Minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de al dan niet in effecten belichaamde schuld van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap", heeft het volgende advies gegeven :

CE

45.992/1

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het spoedeisende karakter van de adviesaanvraag gemotiveerd als volgt:

"Overwegende de speculatieve golf tegen het aandeel van KBC-holding, die de kapitaalstructuur van de KBC-bank dermate verengt, dat de bancaire activiteiten in het gedrang komen;

Overwegende dat een gebeurlijke opschorting of stopzetting van deze bancaire activiteiten een zeer zware impact heeft/zal hebben op de Vlaamse economie;

Overwegende dat een vertraging in de aanneming en de bekendmaking van het decreet en het besluit afbreuk doet aan de doeltreffendheid ervan en aan het doel ervan".

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ⁽¹⁾, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

De memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet doet ervan blijken dat het engagement dat de Vlaamse overheid heeft aangegaan om door de KBC-Holding uitgegeven certificaten te verwerven, noopt tot aanvulling van de kasmiddelen met vreemde middelen. Het ontwerp strekt er in dat verband toe om een

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond de overeenstemming met hogere rechtsnormen verstaan.

CE

45.992/1

algemeen juridisch kader te scheppen voor de schuldfinanciering door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en herneemt daarvoor in ruime mate de bepalingen van de artikelen 1 en 2 van de federale wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium.

Artikel 2 van het ontwerp bepaalt onder welke vorm de schuld van de Vlaamse overheid kan worden belichaamd en - indien deze de vorm van effecten aanneemt - welke soorten van effecten in aanmerking komen. Artikel 3 van het ontwerp bevat onder meer een delegatie van bevoegdheid aan de Vlaamse Regering om, zowel wat betreft de gedematerialiseerde effecten (artikel 3, eerste lid, 2°), als wat betreft de individuele of verzameleffecten aan toonder (artikel 2, eerste lid, 3°), de nadere regels te bepalen inzake de uitgifte, het boeken op rekening, het overschrijven, het beheer, de omzetting en de vereffening van deze effecten (artikel 3, § 2, tweede lid, en § 3).

BEVOEGDHEID

1. De bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten regelt onder meer de financiële en budgettaire autonomie van de gemeenschappen en de gewesten.

Artikel 49, § 1, van de voornoemde bijzondere wet bepaalt dat de gemeenschappen en de gewesten leningen kunnen aangaan in euro of in deviezen. Het uitgeven van schuldbewijzen of effecten kan worden aangemerkt als een vorm van lenen aangezien - zoals de memorie van toelichting aanduidt - het de bedoeling is om hiermee de kasmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap aan te vullen. Met die middelen kunnen de gemeenschappen en de gewesten hun materiële bevoegdheden gestalte geven ⁽²⁾.

2.1. Indien het principe aanvaard wordt dat de gewesten en de gemeenschappen, in het kader van hun financiële en budgettaire autonomie, leningen kunnen aangaan en dat

⁽²⁾ Er weze benadrukt dat dit advies enkel betrekking heeft op het juridisch kader voor de schuldfinanciering door de Vlaamse overheid, zoals dit het voorwerp uitmaakt van het om advies voorgelegde ontwerp van decreet, en dat het advies bijgevolg niet de vraag onderzoekt omtrent de inpasbaarheid van de in de memorie van toelichting vermelde aanwending van de ingezamelde gelden binnen de materiële bevoegdheidssfeer van de Vlaamse Gemeenschap.

CE

45.992/1

ze daartoe gebeurlijk effecten kunnen uitgeven, rijst de vraag of en in hoeverre de gemeenschappen en de gewesten ook bevoegd zijn om in dat kader regelgevend op te treden. Tegenover de reeds geschetste bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten staan immers de federale bevoegdheden, bedoeld in artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het is binnen deze laatste bevoegdheidssfeer dat de reeds genoemde wet van 2 januari 1991 valt in te passen.

2.2. In dit verband verwijst de Raad van State naar advies 20.246/2 van 15 oktober 1990 ⁽³⁾ over een voorontwerp van wet dat heeft geleid tot de voormelde wet van 2 januari 1991. In dat advies werd met betrekking tot de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten het volgende opgemerkt:

"Artikel 13 bepaalt:

«De koning kan de bepalingen van dit hoofdstuk en van de op grond van dit hoofdstuk genomen besluiten geheel of gedeeltelijk van toepassing verklaren op de effecten waarin de schuld wordt belichaamd van de Gemeenschappen, de Gewesten, de provincies, de plaatselijke overheden of de openbare instellingen»

en is zodoende in strijd met de artikelen 59bis, § 6, 59ter, § 6, en 115, derde lid, van de Grondwet.

De bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten bepaalt in artikel 49 dat de voorwaarden van een openbare lening door de Gemeenschaps- of de Gewestexecutieve worden bepaald onder toezicht van de nationale overheid.

Het spreekt vanzelf dat de Gemeenschappen en de Gewesten binnen de mogelijkheden van hun leningen het werken met gedematerialiseerde effecten in uitzicht kunnen stellen.

Bijgevolg moeten in artikel 13 de woorden «de Gemeenschappen, de Gewesten» vervallen".

In tegenstelling tot wat in de memorie van toelichting bij het voorliggende ontwerp van decreet wordt aangegeven, kan uit het aangehaalde advies van de Raad van State evenwel niet worden afgeleid dat de gemeenschappen en de gewesten bevoegd zijn om het volledige regelgevende kader uit te werken betreffende het aangaan van leningen of het uitgeven van effecten. In het licht van artikel 49 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 moet immers worden aangenomen dat de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten in essentie betrekking heeft op het vaststellen van de categorieën van rechtsinstrumenten waarin de schuld van de gemeenschappen en de

⁽³⁾ *Parl.St.*, Senaat, 1990-91, nr. 1101/1, 70.

gewesten kan worden belichaamd. Daarentegen behoort het vaststellen van de juridische omkadering van deze instrumenten, zoals onder meer het regelen van de eraan verbonden rechten, de overdracht, de vestiging van zekerheden en het omzetten in andere instrumenten, in elk geval tot de bevoegdheid van de federale wetgever ⁽⁴⁾.

2.3. De Raad van State, afdeling wetgeving, ziet evenmin hoe in dat verband door de Vlaamse Gemeenschap een regeling tot stand zou kunnen worden gebracht met toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Zulke regeling valt, naar het oordeel van de Raad van State, immers niet te beschouwen als zijnde noodzakelijk voor de uitoefening van de bevoegdheid die de gemeenschappen en de gewesten putten uit artikel 49 van de bijzondere wet van 16 januari 1989.

In de huidige stand van het recht valt het rechtsstatuut van de door de Vlaamse overheid uit te geven schuldeffecten weliswaar niet binnen het toepassingsgebied van de voornoemde wet van 2 januari 1991 ⁽⁵⁾. De bepalingen van het koninklijk besluit nr. 62 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, gecoördineerd op 27 januari 2004, kunnen evenwel geacht worden van toepassing te zijn op de in het ontwerp van decreet geïmplementeerde effecten ⁽⁶⁾.

3. Uit wat voorafgaat volgt dat artikel 3 van het ontwerp van decreet geen doorgang kan vinden in de mate dat het aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid delegeert om het juridisch statuut van de in artikel 2 van het ontwerp opgesomde categorieën van effecten te regelen.

⁽⁴⁾ Zie in dit verband ook artikel 2, 1°, derde streepje, van de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder, waaruit valt af te leiden dat de betrokken regeling geacht kan worden eveneens van toepassing te zijn op de schuldeffecten uitgegeven door de gemeenschappen en de gewesten.

⁽⁵⁾ Artikel 1 van de wet van 2 januari 1991, zoals die bepaling thans gelding heeft, maakt uitsluitend melding van "de staatsschuld". De wijziging die de reeds genoemde wet van 14 december 2005 in artikel 1 van de wet van 2 januari 1991 heeft aangebracht, verruimt weliswaar het toepassingsgebied van de betrokken wet tot de effecten uitgegeven door de gemeenschappen en de gewesten, maar deze bepaling treedt pas op 1 januari 2014 in werking.

⁽⁶⁾ Artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 62 sluit immers enkel de gedematerialiseerde effecten, bedoeld in de wet van 2 januari 1991, uit van het toepassingsgebied van het betrokken koninklijk besluit.

VRU

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessoren van de
	M. TISON,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	M. VERSCHRAEGHEN,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd en Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

M. VERSCHRAEGHEN

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat de speculatieve golf tegen het aandeel van KBC-holding, die de kapitaalstructuur van de KBC-bank dermate verenigt dat de bancaire activiteiten in het gedrang komen;

Overwegende dat een gebeurlijke opschorting of stopzetting van deze bancaire activiteiten een zeer zware impact heeft/zal hebben op de Vlaamse economie;

Overwegende dat een vertraging in de aanneming en de bekendmaking van het decreet en het besluit afbreuk doet aan de doeltreffendheid ervan en aan het doel ervan;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 12 februari 2009, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De schuld van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap wordt, naar keuze van de Vlaamse Regering, al dan niet belichaamd in effecten. Wanneer ze wordt belichaamd in effecten, zijn dat hetzij:

1° op naam gestelde inschrijvingen op een grootboek van de schuld van de emittent;

2° gedematerialiseerde effecten die uitsluitend op rekening zijn geboekt;

3° individuele of verzameleffecten aan toonder, voor zover zij uitsluitend in het buitenland worden uitgegeven of beheerst worden door een buitenlands recht.

Het uitgiftebesluit of de leningsovereenkomst bepaalt de vorm of vormen van de effecten waarin de schuld desgevallend is belichaamd.

Artikel 3

§1. In zoverre de Vlaamse overheid zich bij de uitgifte van haar schuldinstrument onderwerpt aan de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium, zijn de bij of krachtens deze wet vastgestelde voorwaarden, vormen en rechten van overeenkomstige toepassing.

De regelen, vastgesteld door de Vlaamse Regering krachtens de paragrafen 2 tot en met 4, doen geen afbreuk aan het eerste lid.

§2. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen inzake de organisatie en het bijhouden van de in artikel 2, eerste lid, 1°, bedoelde grootboeken van de schuld van de emittenten indien het uitgiftebesluit of de leningsovereenkomst inzonderheid de vorm voorziet van de in artikel 2, eerste lid, 1°, bedoelde op naam gestelde inschrijvingen op een grootboek van de schuld, de voorwaarden voor het verkrijgen van een inschrijving, de wijze waarop inschrijvingen kunnen worden overgedragen, in pand gegeven of omgezet in effecten in een andere vorm, en de wijze van betaling van de vervallen interesten en kapitalen.

De Vlaamse Regering kan beperkingen vaststellen inzake het aantal gerechtigden per inschrijving, de vestiging van pandrechten en andere zakelijke rechten, de clausules bedongen door gerechtigden van inschrijvingen ten aanzien van de vrije beschikking over of de bestemming van hun rechten, en door lastgevers ten aanzien van de omvang van de bevoegdheden van de lasthebbers.

De overdracht en de inpandgeving van een inschrijving zijn rechtsgeldig en kunnen worden tegengewor-

pen aan derden zonder andere formaliteiten dan die welke de Vlaamse Regering bepaalt overeenkomstig het eerste lid.

§3. Indien het uitgiftebesluit of de leningsovereenkomst inzonderheid de vorm voorziet van de in artikel 2, eerste lid, 2°, bedoelde gedematerialiseerde effecten, mogen de effecten van de lening slechts in die vorm op rekening geboekt worden en overgeschreven worden van rekening naar rekening.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen inzake de uitgifte, het boeken op rekening, het overschrijven, het beheer, de omzetting en de vereffening van de in artikel 2, eerste lid, 2°, bedoelde gedematerialiseerde effecten.

§4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen inzake de uitgifte, het beheer, de omzetting en de vereffening van de in artikel 2, eerste lid, 3°, bedoelde individuele of verzameleffecten aan toonder.

Artikel 4

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 maart 2009.

Brussel, 20 februari 2009.

*Voor de minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media,
Toerisme, Havens, Landbouw,
Zeevisserij en Plattelandsbeleid,*

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin,*

Veerle HEEREN

*De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting en Ruimtelijke Ordening,*

Dirk VAN MECHELEN
